

Vytautas Kernagis – amžinasis artistas

Kalbant apie maestro Vytautą Kernagį, [Anapil] išėjusį prieš dešimtmetį, sunku vartoti žodį „buvo“, nes, atrodo, kad jis tiesiog yra. V. Kernagio žvaigždė nėra vakar ar šiandien, nes ji neturi ribų.

Audinga SATKŪNAITĖ

Saugo atminimą

„Apie V. Kernagį galima sukurti ne vieną filmą, parašyti begalę knygų sekant jo gyvenimo etapus arba ilgai ilgai pasakoti“, – sako Kupiškėje viešąsias Vytautas Kernagis jaunesnysis, kuris rūpinasi Vytauto Kernagio labdaros ir paramos fondu.

Tokia yra tiesa. Nemažai maestro atminimo išsaugojimo darbų Vytauto Kernagio labdaros ir paramos fondas, kuris įkurtas 2008 metais, jau yra atlikęs. V. Kernagiui pastatyti paminklai Nidoje ir Vilniuje, įrengtos atminimo lentos, išleistos kompaktinės ir vinilinės plokštelės, knygos, surengti koncertai, parodos ir kt. Šio fondo veikla užima ir platesnės srities – teikiama pagalba sergantiems onkologinėmis ligomis ir jau keletą metų daug dėmesio skiriama vaikų edukacijai ir kūrybiškumo skatinimui.

Daugelis faktų apie V. Kernagį, kuris daugiau kaip 40 metų grojo, dainavo, kūrė dainų muziką ir žodžius, režisavo, rašė scenariusius, režisavo ir vedė renginius bei TV laidas, žinomi ar bent girdėti. Kai sudėlioji juos į istoriją, tik tuomet supranti V. Kernagio asmenybės plotį, svorį ir jėgą.

Daugelyje sričių, kurias šiandien suvokiame kaip įprastą galimas, būtent V. Kernagis pažyrė takus ir dėlijo pirmuosius žingsnius.

Per pusantros valandos susitikimą su kupiškėnais V. Kernagis jaunesnysis pabandė išryškinti tėčio kūrybinio kelio etapus. O kaip kitaip papasakoti svarios asmenybės didelę istoriją?

V. Kernagio jaunesniojo pasakojimą apie tėtį iliustravo vaizdiniai in-

Vytautas Kernagis jaunesnysis sako, kad jo tėtis viską labai skrupulingai dokumentuodavo: kaip jį publika sutiko viename ar kitame mieste, kiek buvo žmonių ir kt., rinko iškarpas iš laikraščių, kruopščiai archyavo savo darytas nuotraukas.

terpai, kuriuose buvo galima išvysti ir išgirsti maestro. Ne tik dainuojantį, bet ir pasakojantį anekdotą.

„Visiškai neidealizuodamas galio pasakyti, kad jis buvo geriausias mano draugas. Žmogus, iš kurio gaudavau atsakymus ir patarimus, kuriais galėdavau pasinaudoti“, – taip savo santykius su tėčiu apibūdino V. Kernagis jaunesnysis.

Daryti tai, ko nedaro kiti

V. Kernagio vardas daugeliui neatsiejamas nuo dainuojamosios poezijos. Ir ne veltui, nes jis pirmasis pradėjo dainuoti akustines balades, o 1978 metais įrašė pirmą dainuojamosios poezijos Lietuvoje plokštelę „Vytautas Kernagis“. V. Kernagio dainų daugiausia sukurtas pagal Dailios Saulelytės, Marcelijaus Martiūno, Sigito Gedos poezijos teksta.

Be daugybės darbų, tarp jų ir savo

laiku konferencijose vaidmens, anot V. Kernagio jaunesniojo, tėtis yra sukūręs muziką ir Klaipėdos dramos teatro spektakliui „Gėsus žmogus iš Senamo“. Tie prašai į teismos rankas pateko tik po maestro mirties. Vytauto Kernagio labdaros ir paramos fondo išleista pirmame kompaktiniame diske galima išgirsti ir 1991 metais šiam spektakliui parašytą muziką.

Minėdamas svarbiausius tėčio gyvenimo faktus V. Kernagis jaunesnysis neaplenkė ir jo gautų apdovanojimų kraichio. Pirmasis 1988 metais įteiktas už geriausių dainos „Kancaras“ vaizdo klipą (Žemaitių pilii šventės).

„Jis buvo tufilmuotas per pusantros valandos. Lietuvos televizija turėjo tik dvi kameras: vienos tuo metu reikėjo reportažui sukurti, o antros – transliuoti „Panoramai“, todėl jie turėjo mažai laiko“, – kilpo kūrimo užkulisius atvėrė V. Kernagis jaunesnysis.

2007 metais maestro apdovanotas Lietuvos nacionaline kultūros ir meno premija už populiariausios kūrybos profesionalumą ir artistškumą. Tai, deja, buvo paskutinis V. Kernagio apdovanojimas.

„Jeigu manote, kad populiariąją muziką yra lengva sukurti, tai ateiškite ir pabandykite“, – V. Kernagio žodžius pacitavo sūnus.

V. Kernagio jaunesniojo teigimu, tėtis vadovavo keliomis taisyklėmis. Pirmą – jis stengėsi daryti tai, ko nedaro kiti. Antra – scena yra ne tikslas, o priemonė pasakyti tai, ką jis nori. Trečia – protestuoti ne prieš, o protestuoti prieš ir paskutinė – reikia žinoti, kada sustoti.

„Jis nebuvo aktorius, nes turėjo diplomą, jis nebuvo dainininkas ar muzikantas, o tiesiog artistas. Jis stengėsi būti kitoks“, – kalbėjo V. Kernagis jaunesnysis.

Į gastroles su sūnumi

V. Kernagis Lietuvoje atgavino kabareto žanrą ir kurį laiką svarbią vietą užėmė projektas „Kabaretas tarp gimtųjų“. Jo sūnus papasakojo, kad per pirmą koncertą maestro vietas scenoje paskyrė su trumpomis kelionėmis ir frako ir tū: „Aš esu vietimtelis ir, kadangi to niekas nedaro, tai ir nepakartojamas.“ Tada ir gimė legendinė V. Kernagio frazė: „Vietimtelis ir nepakartojamas.“

Vytautas Kernagis jaunesnysis su tėvu.

Vytautas Kernagis – amžinasis artistas

Atkelta iš 5 p.

V. Kernagis jaunesnysis pabrėžė, kad už kabareto žanrą Lietuvoje reikėtų dėkoti Danieliui Dolskiui, kurio kūrybą maestro labai vertino ir patis atliko. V. Kernagis yra pozavęs kuriant Kaune stovinčią D. Dolskio skulptūrą.

Anot V. Kernagio jaunesniojo, 1984-iejį buvo maestro kūrybinės krizės metai, kai jis nežinojo, ar jam toliau kurti, ar veikti kažką kita.

„Kai žmogus atsiduria duobėje ir išeina iš komforto zonos, tuomet gimsta kažkas naujo. Taip gimė „Dainos teatras“, – kalbėjo V. Kernagis jaunesnysis.

Jis tvirtino prisimenantis kabareto „Tarp gimtųjų“ pasirodymus Palangoje, bet dar geriau į atmintį įsirišę „Dainos teatro“ laikai. Tuomet jis būdamas devynerių kartu su tėčiu vasaromis leisdamasis į gastroles.

„Visi vaikai važiuodavo pas močiutes į kaimą, o aš tokios vietos neturėjau. Mes išvažiuodavome gegužės pabaigoje ir grįždavome rugpjūčio paskutinę savaitę. Todėl aš ne pagal savo metus žinojau visokių posakių, frazių ir tam tikrų faktų skirtingai nei mano bendraamžiai kieme. Tai buvo didžiulė patirtis ir man „Dainos teatras“ be galo artimas“, – atviravo V. Kernagis jaunesnysis ir apgalvestavo, kad šio unikalūs žanro Lietu-

voje niekas nebesijima.

Pasak jo, „Dainos teatras“ turėdavo po 40 koncertų per mėnesį, ne-skaiciuojant repetitijų, ir kiekviena programa, kuri buvo kaip mažas spektaklis, buvo unikali. Per septynerius metus išleistas aštuonios programos.

„Sovietų Sąjungoje visi ansambliai turėdavo paruošti programą dviem kalbomis – lietuvių ir rusų. Kadangi tai buvo teatras, jis negalėjo būti dviem kalbomis, todėl šitaip V. Kernagis išvengė dvikalbių programų, galėjo koncertuoti ir rodytis tik Lietuvoje“, – atskleidė V. Kernagis jaunesnysis.

Deja, 1991 metų gruodžio 1 dieną publikai buvo surengtas paskutinis

koncertas, nes artėjant nepriklausomybei prasidėjo blokados, brango kuras, todėl gastroliuoti tapo per didelę prabangą.

Tautos šauklys

Į susitikimą su V. Kernagiu jaunesniuju atėję kupiškėnai dar kartą galėjo išgirsti vieną iš nepriklausomybės dainų „Šaukiu aš tautą“, kurią galima pavadinti maestro vizitine kortele. Anot sūnaus, šią dainą pagal Bernardo Brazdžionio žodžius sukūręs kompozitorius Gintautas Abarius kito dainos atlikėjo, išskyrus V. Kernagį, neįsivaizdavo. Nors šią dainą galima išgirsti ne iš vieno atlikėjo lūpų, tačiau V. Kernagis jaunesnysis prisipažino, kad tėčio atlikimas arčiausiai širdies.

Vyras taip pat prisiminė, kaip jis

kartu su tėvu 1991 metų dieną ejo į Parlamentą, kur nagis turėjo groti jo gyvenant buvo patikėta įanžinti šį įvado kamerą.

„Man ten buvo įdomu, į jokios baimės, priešingai – labai saugiai. O V. Kernagis atrodė kiek kitaip, nes jis miršo savo paties sukurtu akordus. Tai labai gerai atsp vidinę būseną“, – subtilius perteikė vyras.

Kupiškėnai galėjo parvaizdo įrašą, kur galima išgirsti, besistebinti tuo, kad 20 metų dainuotos dainos „J nojau, kad tu nežina!“ žodį eitūtes užfiksuotos ir pa knygos, kuri buvo pradėta esant gyvam maestro.